

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **P., s.r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., s.r.o., so sídlom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, **o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 6 C 354/2012, o dovolaniach žalobkyne proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. decembra 2013 sp. zn. 14 Co 1011/2013 a sp. zn. 16 NcC 111/2013, takto

r o z h o d o l :

1. Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. decembra 2013 sp. zn. 14 Co 1011/2013 **o d m i e t a**.

2. Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. decembra 2013 sp. zn. 16 NcC 111/2013 **z a s t a v u j e**.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Revúca uznesením z 2. mája 2013 č.k. 6 C 354/2012-34 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 € za námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej „zákon č. 71/1992 Zb.“). Toto uznesenie napadla žalobkyňa odvolaním.

Uznesením zo 17. decembra 2013 sp. zn. 14 Co 1011/2013 Krajský súd v Banskej Bystrici odvolanie žalobkyne odmietol ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). V odôvodnení poukázal na ustanovenie § 204 ods. 1 O.s.p. a konštatoval, že odvolaním napadnuté uznesenie bolo právnomu zástupcovi žalobkyne doručené 13. júna 2013, odvolacia lehota začala plynúť 14. júna 2013 a uplynula dňom 28. júna 2013. Žalobkyňa podala odvolanie 1. júla 2013, teda po uplynutí odvolacej lehoty. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa dovolanie (ďalej len „prvé dovolanie“), v ktorom uviedla, že v konaní jej bola odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd odmietol jej odvolanie ako oneskorene podané, hoci procesné predpoklady pre tento postup neboli dané. Odvolanie odovzdala v rámci odvolacej lehoty obchodnej spoločnosti, predmetom ktorej je poskytovanie poštových služieb (R. C. S., s.r.o.), s tým, aby bolo doručené súdu prvého stupňa. Tým v zmysle § 57 ods. 3 O.s.p. nastali právne účinky podania odvolania. So zreteľom na namietanú procesnú vadu žiadala napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Uznesením zo 17. decembra 2013 sp. zn. 16 NcC 111/2013 Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol, že JUDr. M. K. a JUDr. Ľ. Š., sudcovia Okresného súdu Revúca, nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Toto uznesenie napadla žalobkyňa dovolaním (ďalej len „druhé dovolanie“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal, či prvé dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a či je funkčne príslušný na rozhodnutie o druhom dovolaní; v zmysle § 243a ods. 3 O.s.p. rozhodoval bez nariadenia pojednávania.

1. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci prvé dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V týchto ustanoveniach nie je uvedené uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie

proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Prípustnosť prvého dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Procesnú prípustnosť prvého dovolania žalobkyne by vzhľadom na to zakladala len procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobkyňa v prvom dovolaní procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala; existencia väd tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť tohto dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na obsah prvého dovolania najvyšší súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu v konaní za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Súd prax dospela k záveru, že ak odvolací súd nesprávne odmietol odvolanie ako oneskorené, odňal tým účastníkovi konania možnosť konať pred súdom (R 23/1994). V konaní pred najvyšším súdom bolo preto potrebné posúdiť správnosť záverov odvolacieho súdu o dni podania odvolania.

Podľa § 204 ods. 1 veta prvá O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 57 ods. 3 O.s.p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Zo spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo zástupcovi žalobkyne doručené dňa 13. júna 2013 (č.l. 37 spisu). Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania bol 28. jún 2013 (piatok), ako konštatoval aj odvolací súd. Odtlačok podacej pečiatky Okresného súdu Revúca na odvolaní žalobkyne (č.l. 38 spisu) potvrdzuje, že súd prvého stupňa prevzal odvolanie 1. júla 2013 od toho, kto mu ho fyzicky doručil; deň takéhoto prevzatia ale nemusí byť vždy bez ďalšieho dňom totožným s dňom podania odvolania.

V prvom dovolaní sa namieta, že odvolanie bolo odovzdané „doručovateľskej spoločnosti 28. júna 2013, teda v čase, keď žalobcovi ešte márne neuplynula lehota na podanie odvolania“. Žalobkyňa, podľa všetkého s úmyslom preukázať včasnosť podania odvolania, pripojila k dovolaniu výtlačok internetovej stránky (č.l. 68 spisu) s údajmi, v zmysle ktorých obchodnou spoločnosťou R. C. S., s.r.o. bola prevzatá na doručenie zásielka, prepravný list, ktorý má č. 1551530943. Ide o spoločnosť, predmetom činnosti ktorej je aj poskytovanie poštových služieb (viď údaje obchodného registra dostupné na www.orsr.sk). Z dokladu predloženého dovolateľkou vyplýva, že malo ísť o zásielku s hmotnosťou 80,10 kg, ktorú uvedená spoločnosť (údajne) prevzala od žalobkyne 28. júna 2013. Táto zásielka bola adresovaná Okresnému súdu Revúca a jej obsahom mali byť – usudzujúc z textu tohto dovolania – odvolania vo viacerých súdnych konaniach tohto súdu (viď bližšie „popis zásielky“ POH – NŠ – 1080x odvolanie voči SP 66 € - dvojmo“).

Vzhľadom na uvedenú neúplnosť dovolania a nejednoznačnosť údajov o predmetnej zásielke uvedených na doklade predloženom dovolateľkou dovolací súd vytvoril žalobkyňi procesnú možnosť, aby doložila opodstatnenosť jej tvrdenia o včasnom podaní odvolania. Listom z 10. apríla 2014 vyzval žalobkyňu, aby v lehote 10 dní doplnila dovolanie tak, že a/ uvedie presne deň odovzdania odvolania spoločnosti R. C. S., spol. s r.o. za účelom jeho doručenia Okresnému súdu Revúca, b/ zašle najvyššiemu súdu doklad, ktorý jednoznačne preukáže deň podania predmetného odvolania [najvyšší súd výslovne uviedol, že žalobkyňa je v lehote 10 dní povinná predložiť doklad o tom, že predmetné odvolanie bolo súčasťou (obsahom) doručovanej zásielky]. Táto písomná výzva najvyššieho súdu bola právnenému zástupcovi žalobkyne doručená 15. apríla 2014, žalobkyňa ale na výzvu najvyššieho súdu nereagovala.

Najvyšší súd zastáva názor, že bez ohľadu na to, ktorému orgánu povinnému doručiť podanie (§ 57 ods. 3 O.s.p.) odovzdal účastník svoje odvolanie, aby bolo doručené súdu, musí byť spôsobom dostatočne hodnoverným preukázané, že k tomuto odovzdaniu skutočne došlo. Pokiaľ odtlačok podacej pečiatky nasvedčuje tomu, že odvolanie bolo podané osobne v podateľni súdu, avšak účastník tvrdí, že ho na doručenie súdu odovzdal subjektu registrovanému alebo licencovanému podľa zákona č. 324/2011 Z.z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov zverejnenému Poštovým regulačným úradom v Registri poštových podnikov, súd účastníka vyzve, aby svoje tvrdenie preukázal. Ak účastník na túto výzvu nereaguje, súd vychádza z údajov o doručení vyplývajúcich z odtlačku podacej pečiatky súdu.

Keďže údaje obsiahnuté v spise vyznievajú v danom prípade v prospech záveru odvolacieho súdu o podaní odvolania žalobkyne oneskorene (po uplynutí odvolacej lehoty) a žalobkyňa nevyužila procesnú možnosť preukázať nesprávnosť tohto záveru, dovolací súd vychádzal z údajov, ktoré žalobkyňa relevantným spôsobom nespochybnila. V nadväznosti na to dospel dovolací súd k záveru, že v preskúvanom prípade nejde o prípad odmietnutia odvolania v procesnej situácii, v ktorej pre to neboli procesné predpoklady.

So zreteľom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol prvé dovolanie ako procesne neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

2. Druhé dovolanie smeruje proti rozhodnutiu o (ne)vylúčení sudcu z prejednávania a rozhodovania veci.

Žalobkyňa už bola účastníčkou v iných obdobných veciach, v ktorých sa proti tej istej žalovanej domáhala náhrady podľa rovnakého zákona, a v ktorých tiež podala dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu o (ne)vylúčení sudcu (§ 14 ods. 1 a § 16 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd konanie o jej dovolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 398/2013, 3 Cdo 29/2014 a 3 Cdo 54/2014) s tým, že a/ dovolaním možno napadnúť len rozhodnutie odvolacieho súdu (§ 236 ods. 1 O.s.p.), b/ rozhodnutie krajského

súdu o tom, že sudca okresného súdu je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania niektorej veci nie je rozhodnutie „odvolacieho súdu“ (§ 201 a nasl. O.s.p.), ale je rozhodnutie „nadiadeného súdu“ (§ 16 ods. 1 O.s.p.), c/ najvyšší súd na rozhodnutie o dovolaní proti rozhodnutiu nadiadeného súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 10 ods. 1 a 2 O.s.p.), d/ nedostatok funkčnej príslušnosti súdu je neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, so zreteľom na ktorý treba konanie zastaviť. Najvyšší súd na tieto rozhodnutia poukazuje s tým, že aj v danej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

Z týchto dôvodov najvyšší súd konanie o druhom dovolaní žalobkyne zastavil (§ 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.).

3. V konaní o prvom dovolaní bola procesne úspešná žalovaná, ktorej preto vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyňi, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobkyňa zavinila, že sa konanie o jej druhom dovolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť trovy tohto konania žalovanej (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p., § 151 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal žalovanej náhradu trov konania o prvom a druhom dovolaní, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 3. júla 2014

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková